Primärvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Barn kvinnor unga och asyl
Ylva Wendle Sundbom

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-05-07

PVN 2026-0074

Primärvårdsnämnden

Inriktning för Region Stockholms användning av statsbidrag för att stödja och stimulera barnhälsovårdens förebyggande arbete med hembesöksprogram 2026

Ärendebeskrivning

Socialstyrelsen har i uppdrag att fördela statsbidrag till regioner och kommuner för att stödja och stimulera barnhälsovårdens förebyggande arbete med hembesöksprogram. För år 2026 har Region Stockholm tilldelats 16 997 000 kronor. Av dessa medel har 390 931 kronor (2,3 procent) förmedlats till Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON). Ärendet avser fördelning av återstående 16 606 069 kronor för fortsatt utveckling av det utökade hembesöksprogrammet inom barnhälsovården i Region Stockholm.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Bilaga 1 Fördelning av Region Stockholms tilldelade medel för det utökade hembesöksprogrammet 2026

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i folkhälso-och tandvårdsberedningen

Förslag till beslut

Primärvårdsnämnden beslutar följande:

1. Fördelning av statsbidrag för att stödja och stimulera barnhälsovårdens förebyggande arbete med utökade hembesöksprogram enligt bilaga 1 godkänns.

2. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att vid behov omfördela medel mellan satsningar samt fördela eventuella återstående medel.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Socialstyrelsen har genom förordning (2025:74) fått i uppdrag att fördela statsbidrag för att stödja och stimulera barnhälsovårdens förebyggande arbete genom utökade hembesöksprogram.

I Region Stockholm (exklusive Norrtälje) finns idag 109 barnavårdscentraler (BVC) och utökade hembesöksprogram erbjuds vid 26 av dessa mottagningar. Utökade hembesöksprogram är en metod för att säkerställa att barn i områden där utanförskapet är stort får tillgång till alla aspekter av barnhälsovårdens program utifrån deras individuella behov.

Det utökade hembesöksprogram som erbjuds i Stockholm startade i projektform i Rinkeby år 2013 och infördes som ett valbart uppdrag inom vårdval barnavårdscentral år 2018. Utöver det första hembesöket erbjuds alla förstagångsföräldrar eller föräldrar som får sitt första barn i Sverige ytterligare fem hembesök. Samtliga besök utförs tillsammans med kommunens förebyggande socialtjänst. Samverkan sker även med andra centrala aktörer såsom t.ex. bibliotek, tandvård, mödrahälsovård, förskola. Syftet är att stärka förutsättningarna för en god och jämlik hälsa.

För år 2026 uppgår det statliga bidraget från Socialstyrelsen till 150 000 000 kronor varav Region Stockholm har tilldelats 16 997 000 kronor. Av dessa medel förmedlas 390 931 kronor (2,3 procent) till Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON). Det belopp som primärvårdsnämnden har att fördela uppgår därmed till 16 606 069 kronor.

Det statliga bidraget är tidsbegränsat och får endast användas för tillfälliga och utvecklingsinriktade insatser. Förslag till fördelning av Region Stockholms tilldelade medel framgår av bilaga till detta tjänsteutlåtande. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att vid behov omfördela medel mellan satsningar samt fördela eventuella återstående medel.

Syftet med det statliga bidraget år 2026 är att:

- bidra till en god och jämlik hälsa hos barn
- främja barns utveckling i det svenska språket
- stärka det förebyggande och hälsofrämjande arbetet
- öka samhällets kontaktyta med barn och vårdnadshavare i områden med socioekonomiska utmaningar

Tilldelade medel får användas till och med den 31 december 2026. Återrapportering ska ske till hälso- och sjukvårdsförvaltningen senast i januari år 2027, varefter förvaltningen återrapporterar till Socialstyrelsen avseende hur statsbidraget har använts.

Överväganden
Region Stockholm har erhållit statliga medel sedan år 2023 för att stödja och stimulera barnhälsovårdens arbete med utökade hembesöksprogram. Ett flertal utvecklingsinsatser har genomförts under perioden. Under år 2025 har insatserna bland annat inneburit:

- kompetensutveckling för personal, lokal anpassning av det utökade hembesöksprogrammet samt utveckling av arbetssätt
- implementering av ett nytt innehåll i det sista hembesöket, hembesök 6 (HB6), som genomförs vid cirka 18 månaders ålder
- stärkt samverkan mellan BVC och kommunernas förebyggande socialtjänst samt andra aktörer, såsom familjecentraler, bibliotek, tandvård och öppna förskolor
- insatser för barns språkutveckling, exempelvis bokpaket, språkstimulans och föräldrastöd
- förebyggande arbete avseende jämställt föräldraskap, levnadsvanor och sociala riskfaktorer, såsom missbruk och våld i nära relationer

Förvaltningen bedömer att dessa insatser sammantaget stärker barnhälsovårdens möjligheter att bedriva ett förebyggande och hälsofrämjande arbete samt bidrar till en mer jämlik hälsa hos barn i områden med socioekonomiska utmaningar. Föreslagen fördelning av statsbidraget år 2026 möjliggör fortsatta utvecklingsinsatser.

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet påverkar inte primärvårdsnämndens ekonomiska resultat eftersom de satsningar som planeras finansieras av tilldelade statsbidrag.

Senast i mars år 2027 ska förvaltningen återrapportera till Socialstyrelsen hur 2026 års statsbidrag använts. Redovisningen ska innehålla en ekonomisk redovisning och en redogörelse för hur samverkan med kommunerna skett. Medel som inte använts i enlighet med Socialstyrelsens angivna villkor ska återbetalas till Socialstyrelsen.

Följande underlag ska kunna tas fram vid begäran:

- Utdrag ur huvudbok eller kontoutdrag
- Underlag som styrker genomförda insatser
- Fakturor som styrker nedlagda kostnader
- Lönespecifikationer eller anställningsavtal som styrker lönekostnader

Konsekvenser för patientsäkerhet
Beslutet bedöms ha oförändrad konsekvens för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Medel till den fortsatta utvecklingen av det utökade hembesöksprogrammet förväntas bidra till positiva konsekvenser för jämlik och jämställd vård i områden med socioekonomiska utmaningar.

Miljökonsekvenser
Beslutet förväntas få oförändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Beslutet innebär viss ökad administration för såväl hälso- och sjukvårdsförvaltningen, barnhälsovårdsenheten samt de BVC-mottagningar som tilldelas medel för insatser för att stärka samt vidareutveckla det utökade hembesöksprogrammet. Verksamheterna ska återrapportera till hälso- och sjukvårdsförvaltningen hur tilldelade medel har använts till senaste den 31 januari år 2027. Förvaltningen rapporterar i sin tur till Socialstyrelsen senast i mars år 2027.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Christoffer Bernsköld
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Anders Ahlsson, 2026-05-07